

Infrastruktur och samhällsplanering**Tjänsteskrivelse – Länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033****Förslag till beslut**

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta följande:

1. Länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033, med tillhörande bilagor, antas
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Den regionala infrastrukturplanen för Gävleborg, länsplan för regional transportinfrastruktur, fastställer åtgärdsplaneringen för länet åren 2022 – 2033. Gävleborgs infrastrukturplanering verkar i enighet med den regionala utvecklingsstrategins (RUS) mål om tillgängliga och attraktiva platser, jämlikt och jämställt samhälle samt konkurrenskraftigt näringsliv och hållbar arbetsmarknad. Länsplan för regional transportinfrastruktur utgår från Regeringsdirektivet, med en tilldelad planeringsram om 1060 miljoner kronor.

Syftet med den regionala infrastrukturplanen är att redogöra för de prioriteringar av investering, såväl i form av helfinansierade infrastrukturåtgärder via länsplan som samfinansierade åtgärder mellan länsplan och nationell plan eller kommunal medfinansiering.

Region Gävleborg är en av 21 länsplaneupprättare och har därmed uppdraget från Regeringen om att ta fram ett förslag på länsplan enligt tilldelad ram. Regeringen har, efter beslut den 23 juni 2021 i Riksdagen, delgett direktiv om framtagande av nationell plan och länsplan rskr. 2020/21:409).

Regeringens direktiv uppdrar Trafikverket och landets länsplaneupprättare att redovisa hur den ekonomiska ramen ska fördelas, och hur fördelningen ämnar öka måluppfyllelsen av det övergripande transportpolitiska målet och dess jämbördiga undermål, hänsyns- och funktionsmålet. Fördelningen ska också genomföras med syfte att öka måluppfyllelse av klimatmålet om en minskning av växthusgasutsläpp från inrikes transporter med 70 % senast 2030, samt nollvisionen om noll antal omkomna till följd av trafikolyckor samt att antalet allvarligt skadade ska minska med 25 % inom samma tidsram.

Mål inom länsplanen utgår från den Regionala utvecklingsstrategin. Dessa ska åtgärder som inryms inom länsplanen verka för, och de presenteras nedan.

1. Ökad tillgänglighet för person- och godstransporter i starka stråk
2. Robust och kapacitetsstark infrastruktur i hela länet
3. En utsläppsfri transportsektor och ett hållbart resande
4. Jämställd och likvärdig infrastruktur

Infrastruktur och samhällsplanering**Ärendet**

Länsplanen har tagits fram efter direktiv som gavs juni 2021, med remiss till länets kommuner, grannlän, trafikverket och andra intresseorganisationer mellan den 1 november 2021 till den 31 januari 2022. Inkomna yttranden har bearbetats och tagits om hand inom ramen för revidering av länsplan inför nu föreslagen slutlig länsplan för beslut.

Kostnader och finansiering

Länsplanens totala budget om 1060 miljoner ligger inom ramen för Trafikverkets ekonomi och kommer därmed inte belasta Region Gävleborgs budgetram. Regionfullmäktige har, likt övriga planupprättare, mandat att besluta över hur ramen ska fördelas men ekonomin är statlig.

Konsekvensbeskrivningar

Länsplanen innefattar såväl en viljeriktning i teoretiska termer men också investeringar i fysiska miljön vilka har en stark koppling till de olika hållbarhetsdimensionerna. I nedan rubriker beskrivs hur förslag till länsplan förväntas påverka de tre olika benen, social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet. I länsplanen är en viljeriktning att varje investeringsobjekt ska hållbarhetintegreras, men i nedan redogörelse kommenteras dimensionerna utifrån länsplanen som helhet.

Länsplanen innefattar såväl en viljeriktning i teoretiska termer men också investeringar i fysiska miljön vilka har en stark koppling till de olika hållbarhetsdimensionerna. I nedan rubriker beskrivs hur förslag till länsplan förväntas påverka de tre olika benen, social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet. I länsplanen är en viljeriktning att varje investeringsobjekt ska hållbarhetintegreras, men i nedan redogörelse kommenteras dimensionerna utifrån länsplanen som helhet.

Social hållbarhet

Inom länstransportplan för Gävleborg 2022 – 2033 så ingår olika typer av infrastruktursatsningar, vissa som inverkar positivt på den sociala hållbarheten och andra som påverkar negativt eller inte alls. Generellt om åtgärderna kan sägas att investering i infrastruktur är riktad mot persontransporter är de som har inverkan på den sociala hållbarheten medan åtgärder kopplat till godstransporter inte har något direkt inverkan på området.

Åtgärder inom persontransporter som innebär en infrastruktur som är tillgänglig för alla, är åtgärder som har positiv inverkan på den sociala hållbarheten. Dessa åtgärder återkommer främst i form av kollektivtrafik- och gång- och cykelåtgärder, som då möjliggör för alla medborgare, oavsett ålder, socioekonomiska förutsättningar eller fysiska förutsättningar att transportera sig självständigt.

Infrastruktur och samhällsplanering

Åtgärder som har negativ alternativt neutral inverkan på den sociala hållbarheten är åtgärder som fokuserar på motorbunden trafik, då det är ett mer exkluderande transportsätt.

Miljömässig hållbarhet

Inom ramen för miljömässig hållbarhet kan sägas att åtgärder kopplat till positiv social hållbarhet i stor utsträckning också har positiv inverkan på den miljömässiga hållbarheten. Åtgärder som skapar goda förutsättningar att förflytta person- och godstransporter till mer hållbara alternativ är av positiv inverkan på den miljömässiga hållbarheten. Det finns infrastrukturåtgärder som har positiv inverkan på den miljömässiga hållbarheten utan att transporter förflyttas från ett trafikslag till ett annat, men den typen av infrastruktur inryms inte i denna länsplan.

I och med ovan beskrivning är det därmed åtgärder som skapar goda förutsättningar för hög framkomlighet för kollektivtrafik och gods på järnväg och sjöfart samt utbyggnad av gång- och cykelinfrastrukturen som inryms inom länsplanen som har positiv inverkan på den miljömässiga dimensionen.

Ekonomisk hållbarhet

I det förslag till länsplan som ligger för beslut om remissutskick har fokuserat på att förvalta de ekonomiska förutsättningarna så att det finns en ekonomisk hushållning inom olika objekt, att det finns förutsättningar för flexibla investeringar i form av ekonomiska potter för GC, Trafiksäkerhet, kollektivtrafik och medfinansiering. Genom att möjliggöra medel i potter kan åtgärder genomföras utifrån de aktuella förutsättningarna. Åtgärder kan samspela med Trafikverkets underhållsplanering eller i samband med att kommuner utvecklar nya förutsättningar där ny eller justering av infrastruktur finns.

Länsplanen lägger också medel på att genomföra utredningar, vilket är i riktning mot en mer ekonomisk hållbar planutformning framgent där de regionala förutsättningarna klarläggs och arbetet med de lokala, regionala och nationella behoven kan diskuteras utifrån regionens helhetsperspektiv vilket är avgörande för att åtgärder genomförs där de verkligen behövs.

Expedieras till

Regionfullmäktige

Göran Angergård
RegiondirektörKatrien Vanhaverbeke
Regional Utvecklingsdirektör